

Tekintetes
Képzeti Múzeumunk

Budafok, 1926. május hó 1-én.

Bpest

I. évfolyam.

12. szám.

BUDAFOK

és VIDÉKE

ALBERTFALVA, BUDAÖRS, BUDATÉTÉNY, NAGYTÉTÉNY, TÖRÖKBÁLINT POLITIKAI HIRADÓJA.

Megjelenik minden szombaton.
Egyszeri árával egész évre 100.000 kor. Egyes szám ára 2000 kor.

Felelős szerkesztő:
Dr. DONSZKY ÁRPÁD

Szerkesztőség: Budafok, Kossuth Lajos-utca 70. T. Budafok 73.
Kiadóhivatal: Budafok, Kossuth Lajos-utca 21. T. Budafok 77.

A vízvezeték.

Figyelmeztetem a vízműveink m. t. igazgatóságát, hogy a vízvezetékét ezuttal szimbolumnak használom. Olyanformán, ahogyan Gárdonyi Géza használja „A bor“-t. (Az „olyanformán“ úgy körülbelül tessék érteni. De inkább körül mint belül.)

Noshát az én vízvezetékem is a falba van szerelve. Ha megpuccolják, akkor szép sárga vízcsap ugrik ki a falból, alatta formás kagyló tartja föl a lecsurgó viz drága csöppjeit. Ez a kagyló is nagyon szép volna, ha a jelenlegi háziur dédapja példáján felbuzdulva újra festené a kagyló formás bordáit.

Denikve, ott áll az udvaron készen a rézcsapos, kopott-kagylós viziáldás. Ugy mondom, hogy „készen“, mert, ha nem csalódom, a jelenlegi háziurunk tiszteletreméltó dédapja azért szereltette az udvari falrészre, — még pedig a kellős közepére, — hogy a viziáldás osztogatása minden lakó számára, mindenkor készen legyen.

Jelenlegi háziurunk egyéb híján azzal szórakozik, hogy oda áll a rézcsapos, kopottkagylós vízvezetékhez és Istentől kirendelt vízvezetési fővigyá-

zónak képzelve becses személyét, árgus-, hiuz- sőt balta-szemekkel fixiroz minden földi teremtményt, — főleg a lakóknak nevezett alsóbbrendű emberfajta. Ha aztán az a faragatlan alsóbbrendű emberfajta nem úgy helyezi a tenyere közepét a vízvezetési rézcsapra, ahogy azt ő tiszteletreméltó dédapjától tanulta, átvette és a lakóknak nevezett alsóbbrendű népeknek parancsban kiadta, — no akkor van minálunk hadd el hadd. Ha te hitetlen gyaur kutya volnál és a rézcsap Mohamed szakála volna és te legtiszteletreméltóbb szakált ránagnád meg, biz' Isten az igazhívő mufti nem döfne át a dardájával olyan tökéletesen, mint a mi kevésbé tiszteletreméltó háziurunk a rézcsapnak előírás-talan megérintéséért — az ő szuró tekintetével.

Tekintettel arra, hogy a mi kevésbé tiszteletreméltó háziurunknak igen sok ráérő ideje van, igen sokat szórakozik a rézcsap körül és a — nulla dies sine linea — régi bölcs igéje szerint nem mulik el nap, hogy boszus lelke esszenciájának szemetszikkasztató csöppjeiből minket alsóbbrendű kasztbelieket, ne részesítene.

— Privát baj! Privát baj! Nem vezércikkbe való. — Pardon, tiszteletreméltó polgártársam, tudja ön azt, hogy a „privát baj a legnagyobb baj“? Tudja ön azt, hogy ezt nem a „Bürgözdli Tülok“ zugfirkásza, hanem Wolfgang Goethe Európa vezető Génusza állapította meg? Tudja ön azt, hogy az újfajta lakásrendeletnek már az előszele is pánikszerű megborzongást keltett a lakókban, mintha a bosszu órájának közeledtét éreznék, amikor a föl-szabadult háziurak visszaadnak kamatostól mindent, mindent, amit nekik a kommun óta nyel-niök kellett.

Privátbaj, nem privátbaj: mindenképen átok, amely megkeseríti ember és ember földi életét.

Lám, a mi háziurunk már most azzal szórakozik, hogy ennek a lakásrendelettel lekötött átoknak láncait oldozgatja és mindennap kéjes bosszuvágy-gyal csörgeti a fülünkbe az ajtónk előtt.

Boldog volnék, ha valaki arról győzne meg, hogy ilyen háziur csak egyetlen-egy van Budafok városában.

De, ha egyetlen-egy volna is, annak is oda kell kiáltani a nyilvánosság ezervisszhangu megafonján:

Allj meg boszu! Megállj!

Vitézek járási gyűlése.

Pestvármegyei Északi Vitézi Székének Budafok, Csepel, Soroksári járása Bányai Géza alezredes vezetése alatt Budafokon e hó 25-én tartotta meg negyedévi összejövetelét. A program szerint 10 órakor a budafoki plébánia templomban Pócs Rezső plébános tartotta meg magasszárnyalásu hazafias prédikációját, melyet nagymise követett. 11 órakor a polgári iskola tornatermében bajtársi ülés volt, 1 órakor a község 35 személyes bankettet rendezett, melyen a község elő-

kelőségei is résztvettek. A számtalan pohárköszöntő között Macskássy Sámuel főjegyző nagyhatásu beszéd kíséretében fejtette ki a vitézek hivatását s egyben zárószavaival fömlétősága nagybányai vitéz Horthy Miklóst Magyarország kormányzóját köszöntötte fel. A negyedévi bajtársi összejövetelen a járás vitézei rögtönzött gyűjtéssel a járásbeli néhai vitéz Kiss Antal hátrahagyott özvegyének és gyermekeinek 315.000 koronát gyűjtöttek.

Két tájkép.

I.

Amott lankás domb, emitt széles víz
S a kettő közt üde levegőt visz
A völgyi szellő.
Sok ezer fán a sok millió virág
Ebredést és új nagy tavaszt kiált
A széles mezőn.

A nagy folyón kacagó táncot jár
A rázuhanó sok sok napsugár,
Vízfodrok hátán.
S e bűvös rámban ütött-kopott
Falu ásit, mint komondor szokott
Az üres háznál.

Az utcán vastag por hever lomhán,
Örökké ott van, mintha honvágy
El nem engedné.
Ha kocsi szalad, felszáll haraggal,
Az embert orron s torkon harapja,
Oszt' száll lefelé.

Rég volt az a sár, amely megszülte,
Azt se vitték el, csak úgy szűnt meg,
Hogy porrá vált.
A kettő itt folyvást egymást szüli
S a világ végéig el nem tűnik,
Egymást felváltják.

Széles árkokban ott pislog a lé,
Párak szállnak fel, a ki arra mén,
Szinte elszédül.
Hancuroznak benn a bacillusok,
Elképzelhetetlen, végtelen sok
Ettől a céltől.

Az utca kopasz. Itt ott egy — fa
Ácsorog egyedül, elhagyatva
S busan révedez.
Leveleit sűrűn lepi a por,
Csak néha, — szélben rázza le s akkor
Jut lélekzethez.

És utcahosszat sok apró csárda,
Aki belép, a füst majd levágja,
Hogy szinte éget.
Ablak alig van, az is bezárva,
Falát ki festette, másvilágra
Ment át már régen.

A gyalogjáró szűk, mint egy ös-
[vény,
Hepehupás, csinálója fősvény
Ember lehetett.
Kövezet, ha van, csupa macskafej,
Kocsin, ha rajta menned kell,
Kirázza lelked.

Óskorból maradt barlangi lakást
Barlanglakókkal, itt százsám találsz,
Sziklába vájva.
A nap czecknél ünnepi vendég,
A levegő rothad, a tűz bent ég,
Füstöt okádvá.

Nem száll itt felfelé ünnepi dal,
Nincs a léleknek terített asztal,
Csak lelki morzsák.
Vigság csak ott van, ahol csapolnak,
Jászol-asztalnál, ahol habzsolnak
S kántálnak hozzá.

II.

S egy nyári éjen koboldok jöttek,
Vig legények ám, nem hívták őket,
Csak úgy — megjöttek.
Megásták sirját a vastag pornak,
Olvasztott kövel utcát burkoltak
S vigan szökdelték.

Az örök sárnak meghalt az anyja,
Nagy sarkóbolta mélyen elrakva,
Meggzúnt hatalma.
És tisztaságtól csillog az utca,
Ózondus légből is bőven futja,
Aki akarja.

Gyönyörű parkok tüde zöld fákkal,
Nöttek a földből, a völgyön által,
Illatot ontva.
Kicsinyek, nagyok a napsugárban
Fürödhetnek meg, nagy vigan járva
Parkokban ottan.

Végig az utcán örök mennyegző,
Sok ezer fának mindig rügyező
Színes virága.
Illat és ózon kicsalogatja
Ember-kaptárból az élet marta
Robotost, várva.

Több helyen egy-egy szép közpalota,
Terített asztal, mely ingyen adja
A lelki tápot.
Dalnak, zenének, szép művészetnek
És a tudásnak meg a jó kedvnek
Forrása áll ott.

S a kicsinyesek, a sárból valók
Visszasírták a régi valót,
Az eltemettét.
Mert, hogy a garas az élet lelke,
Minden egyéb csak szedte-vette,
Nem hoz percentet.

Pösch János.

Fejlesszük Budafokot fürdővárossá.

Trianon megfosztotta a magyart a Tátrától, megfosztotta Fiumétól, elrabolta Erdélyt, Herkulesfürdőt és oly sok más egészségápoló kincstünket.

Ha a törhetetlen magyar élni akarás él bennünk, körül kell néznünk, hogy megmaradt kincseinket fejlesszük addig is, míg az elrabolt kincsek újra magyar kézre kerülnek.

Ha pedig majd Isten segítségével újra a miénk lesz minden régi kincstünk, ide kell hívogatnunk a világot minden fürdeni, szórakozni vágyó népét, hogy megismerjék bűnüket és tovább is érezzék a bűnbánatot.

Ezért nekünk pedig összeszorított ajakkal, kemény ököllel dolgozni kell!

A minap sétáltam a Budafoki Dunaparton. Balatoni nevelésem fájdalmas emlékeket keltett a vízisport hiányának láttán.

Oly sok tiszteletreméltó céllal működő egyesület van Budafokon és vízisport alig van.

Itt van egy 16 ezer lakosu város és az evező-, uszósport — kevés kivétellel — ismeretlen előttük. Pedig kellő szervezéssel, munkával világrekordereket nevelhetnénk a magyar dicsőség ápolására.

Hát miért nem tesszük?

A budafoki borok sok-sok budapesti vendéget csalnak ide. Arra azonban egy sem gondol, hogy nyaralni, sportolni hozzánk jöjjen. Ha uszni, evezni akarnak, kimennek Nagymarosra. Miért? Nagymaros társadalma megteremtette a pestiek sportolására szükséges előfeltételeket.

Nem tehetnénk meg ugyanezt mi is? Nekünk előnyünk a földrajzi közelség, minden más dunai nyaralóval szemben. Természeti szépség dolgában nincsen okunk szégyenkezni. A budafoki borok, meg amúgy is nagy előnyt biztosítanak számunkra kirándulás szempontjából minden más pestkörnyéki nyaralóval szemben.

Használjuk ki előnyeinket és fejlesszük ki Budafokot fürdővárossá. Hogy hogyan tegyük ezt? Ezer mód van rá.

Ne higgyék a mindenáron takarékoskodók, hogy a községi pénztár nagy megterhelésére gondolok.

Oly sok nagy egyesület van Budapestben, melyek vagyonnal is rendelkeznek. Hívjuk ki őket. Mutassuk meg nekik Budafokot, a Dunát, ajánljuk fel nekik a helyet, biztositunk nekik minimális áldozattal némi előnyt. Megépítik nekik a strandot, csónakházat, berendezik a csónakparkot. Hoznak nekik olyan eleven, pezsgő sportéletet közénk, ami magával ragadja majd a mi sportkedvelő társadalmunkat is.

Egy azonban a mi feladatunk. Fásítsuk be a Duna partját egész hosszában. Létesítsünk parkot, állítsunk padokat, hintsünk fűmagot a mai szemétdomb fölé. Tegyük széppé, igazán élvezetessé a Duna partján való tartózkodást.

Tudom, hogy e téren dicséretreméltó kezdeményezések történtek már. A csónakázó sport is, meg a a fásítás is megindult. E mozgalmak azonban csak akkor érik el igazi céljukat, ha az egész Budafok egységesen, nagy erővel támogatja a megkezdett munkát.

Budafoknak anyagi haszna, a hazának pedig erkölcsi előnye lesz abból, ha egy új, szép fürdővárossal több lesz a Duna partján.

Hány munkás, közalkalmazott van,

akiknek sem idejük, sem pénzük nincs, hogy a Balatonra menjenek. Ezeket gondolnám Budafokra kicsa-

Budafok városítása.

Küldöttség a főispánnál és az alispánnál.

A Budafoki Keresztény Polgári Párt a Munkálatók Szövetsége, a Szociáldemokrata Párt és a Nemzeti Demokrata Párt elnökei a polgármester választás és a községi választás kérdésében pártközi egyezség alapján küldöttségben jártak a vármegye főispánjánál és alispánjánál.

A küldöttség rámutatni kívánt arra a fölösleges izgalomra, amelyet a városalakulás tényleges keresztülvitelének elhuzódása a polgárság körében állandósított valamint leszögezni óhajtott a vármegye vezetői előtt Budafok polgárságának Záborszky Nándor polgármestere érdekében elfoglalt megíngathatatlanságát.

A küldöttséget Gschwindt Ernő nemzetgyűlési képviselő vezette.

logatni. A munkásoknak is, a közalkalmazottaknak is vannak sportoló, népjóléti intézményeik. Ezek révén gondolom a kapcsolatot megteremtteni, az ő javukra és Budafok javára.

Kozma Imre.

A küldöttséget úgy a főispán, mint az alispán rendkívül szívesen fogadták. A főispán kifejezést adott örömeinek a felett, hogy a pártok egyöntetű összetartással jártak el, hogy t. i. Budafok polgárai példát mutattak arról, hogy az összetartás, megértés adhat sikert nem a széthúzás.

A küldöttséggel a főispán jó félórát elbeszélgetett, az alispán szintén hosszadalmasan társalgott és megígérte, hogy a választást a törvényben előírt legrövidebb időben kiírja, hogy a választó polgárok soká ne legyenek a bizonytalanságnak kitéve s végül a pártok egyetértését tudomásul véve, megígérte, hogy Budafoknak polgárait rövid időn belül látogatásával tiszteli meg.

Hogyan nyaral a HÉV?

Május 15-én megjelennek a nyári menetrendek. A megnövekedő nyári forgalom szabályszerű lebonyolítására minden rendű és rangú közlekedési vállalat szaporítja a járatokat. Mindenfajta vállalatról olvastunk már erre nézve egyet-mást, csak a HÉV-ről nem. — HÉV szótárában ez a fogalom „szabályszerű lebonyolítás” régen törölve van.

Ő HÉV-sége tehát nyáron is folytatni akarja a téli módszert: be a héringes hordóba, jó laposra préselve; csak a sőt fogja pótolni — spórolás szempontjából az izzadság. (Ez is keserű és sós.)

A berlini villamos husvét két napján három és félmillió embert szállított a főváros környékére. Mennyi pénzt jelent ez a szomszédos helyeknek? De persze a berlini HÉV

nem dupla áron szállít és nem óránként egyszer-kétszer.

Jó volna, ha a mi HÉV-ünk tanulmányi kirándulást tenne a berlini kollégájához, megfizetjük neki az utiköltséget, csak nézve már meg, hogy hogy fest Európa.

Gyűlésezések, lapok támadásai, a főváros és környék át- és feliratai, parlamenti felszólalások mindaddig nem mozdították meg a HÉV-et. Mint a strucc homokba dugja a fejét és azt hiszi, ezzel minden rendben van. Amde a panaszkók, bajok napról-napra gyűlnek és szaporodnak és eljön az idő — amikor a HÉV rá fog jönni, milyen rossz politika a struccpolitika. Egyelőre várunk, nem kezd-e gondolkodni, mit hoz most nyárára, kiuzza-e a fejét a homokból. Meglátjuk: hogyan nyaral a HÉV?

Nehézségek a házhelyakció körül.

Fellebbezések özöne. Már eddig is kiesett a jelentkezők fele. Ki tudja a telkeket megfizetni és öt év alatt építkezni?

Több mint két éve, hogy az albertfalvi házhelyrendezési akció nyomán eirendelte a földbirtokrendező bíróság a budafoki eljárást. Azóta folytak az összerakások, számtalan tárgyalás történt, egy sereg ítélet látott napvilágot, de még ma sem tudható, mikor jutnak hozzá az igénylők a várvárt telkeikhez.

Az akció eddigi két éves és még hosszabb idővel is fenyegető elhuzódását általánosságban a földbirtokrendező bíróság munkával való megterheltsége okozta, Budafokra vonatkozólag pedig az, hogy talán egyetlen földbirtokrendező ügyet sem fellebbezték még oly sokszor, mint az ittenit.

Sajnos, itt nincsenek nagybirtokok, amikből szinte érdeksérem nélkül lehet csipni pár száz, itt-ott pár ezer holdat is. Budafokon az Atlantikán és a községen kívül nincsen birtokos, akinek csak 20 holdon felüli ingatlana volna is. (Persze nem beszélve a vasutak hosszú pályaszalagjairól.) Budafokon pár holdas, Kelenvölgyön pedig a póteljárás során pár száz négyszögletes terüle-

tekhez kellett nyulni a bíróságnak, ha az igénylőket ki akarta elégíteni. A pár holdakat és pár száz négyszögöket — eléggé érthetően — a végsőkig védelmezik a tulajdonosaik, akik cseppet sincsenek meghatva attól, hogy a tulajdonukat képező ingatlanokat többé-kevésbé leszorított áron, öt-tíz éves, kamatnélküli, vagy minimális kamatu részletfizetésre legyenek kénytelenek átengedni. Valósággal ontották tehát az igénybevéni szándékolt területek tulajdonosai a tiltakozást, az észrevételeket, szakértői véleményt, (némelyeknek két-három szakértője és ügyvédje is van), aztán a kiküldött bíró javaslata elleni ellenjavaslatot, fellebbezést, egyszóval a jogorvoslatnak egyetlen eredménnyel kecsegtető formáját sem hagyták és hagyják kihasználás nélkül.

De észrevételeztek, ellenjavasoltak, majdnem minden bírósági intézkedés ellen az igénylők is. Észrevételezték az igénybe nem vett területeket, javasoltak árakat, fellebbezték az ármegállapítást, egyszóval teljes erővel hozzájárultak ahhoz, hogy a

végső döntés minél távolabbi jövőre tolongódjon ki.

A budafoki eljárásnál a telekárak körül folyik most a csata, ki fog jönni vagy 79 szakértő, földköstoló, ügyvéd és nyulik az ügy, mint a rétestészt; a kelenvölgyi eljárás pedig mely később indult meg, még jogerős ítéletig sem jutott. Itt a tulajdonosok kara is felebebezt, de fellebbezték az igényjogosultak is.

Hozzájárul mindehhez a bíróság nehézkes eljárási rendje és munkával való agyonterheltsége, ami az fellebbezési társasjátékkal együtt azt eredményezi, hogy — olcsó szellemeskedéssel mondva — igazán az ítélet napjáig kell várni a telkek kiosztására.

No, de van más baj is. A telekiosztási eljárás megindult és az igénylők jelentkezése óta eltelt két év alatt keserű gazdasági változások történtek. Jöttek a B-listák, vállalatok száza mentek tönkre. Rengeteg ember teljesen elveszítette megélhetését, mások keresete alaposan megcsökkent, felérték esetleg gyűjtött kis tőkájukat, egyszóval a két év előtti és mostani gazdasági helyzet igen szomorú eltulodást mutat. Ez az eltulodás nem hagyta érintetlenül az igénylők sorait sem. Igen sokan vannak közöttük, akik időközben pénzüknek nyakára hágtak, keresetük csökkent, vagy pláne állás nélkül maradtak. Ezek talán két év előtt képesek lettek volna a telekjuttatással járó terheket viselni, ma azonban kenyérre valójuk is alig van, nem-hogy telekvételre gondolhassanak. A szegény rokkantak, özvegyek, árvák, kisiparosok, ipari napszamosok, akik boldogan álmodtak egy családi házacskáról, olyan messze estek attól, hogy talán ők maguk sem tudják, mily messzire.

Még vigasztalanabbá teszi a helyzetet az, hogy a bíróság, okulva más helyen szerzett tapasztalatokból, a telek átadását egy nagyobb, 25-30%-os vételár-részlet azonnali kifizetéséhez fogja kötni — mint a kelenvölgyi ítéletben mondja, — hogy így az igénylők részéről a telekszerzés szándékának komolyságáról és a szükséges teherviselő képességről meggyőződjenek. A Budafokon és Kelenvölgyön jelentkezett mintegy 400 házhelyigénylő közül már a csekély eljárási költség lefizetésekor kiesett 220 jelentkező, úgy hogy a költséget mindössze 180-an fizették be. Kétségtelen, hogy amikor a telekiosztás tényleg megtörténik — ha így halad a gazdasági visszafejlődés, mi lesz még addig! — megint ki fog esni egy alighanem jelentékeny rész. Alapos átgondolás után arra jut az ember, hogy valószínűleg csak a kevés, de állandó fizetéssel bíró köztisztviselők, az ügyesebb iparosok és az állandó alkalmazású munkások maradnak meg komoly házhelyigénylőknek.

Most jön azonban a feketeleves! Öt év alatt építeni kell. Gondoljuk meg, mit jelent ez ma, amikor egy szoba-konyhás ház fölépítése 25-30 millió koronába kerül. A telekre terhet nem lehet felvenni, miből fog a jogosultak legnagyobb része építkezni? Az a remény éltet egyeseket, hogy majd építenek egy kis félszert, vagy kamrát és laknak abban. De meg kell mondanunk előre, hogy ebbe az építésrendészeti hatóság nem fog belemenni. Ez ellen városrendezési, de főként közegészségügyi tekintetből tiltakozni fog a hatóság, illetve nem is ad ki ilyen építési engedélyeket.

Kik maradnak tehát meg az igénylők közül a házhelyre? Alighanem csak azok, akik vagy a telek

és épít
zel bi
hogy
fizetés
igényl
ezen a
hull e
bet fiz
hetelle
ezt ke
csak
igy v
Ide
földbi
körny
még
reform
bírósa
meg a
akarja
bíró é
donos
pedig
házh
gyon

Itt
verőfé
nak, o
nek b
félíg
penetr
csator
menny
ben
ország
téri sz
másoc
Ország
is het
kutyac
Talan
Budaf
tisztas
dicsős
mezej
dikak,
denek
letesse
keserít
ért vá
Szi

ber,
téri
óta ha
dás z
miazn
fel a
az em
ben, a
szoms
gyupo
a hat
nyüsé
Lehete
a hat
feletti
szetes
valam
de, h
történ
történ
tan s
szada
szemle
kellen
teni a
hogy
és —
befedr
jut es
közül
vigan
a kéts
az elő
testüle
hogy
a tav
szaba
rül, re
Ha

jöven-
elekárak
ki fog
kóstoló,
mint a
árás pe-
g, még
tt a tu-
de fe-
is.

biróság
munká-
ami az
yütt azt
szel-
azán az
kek ki-

telek-
és a
telt két
tozások
állatok
reg em-
hetését,
egésök-
tött kis
év előtti
et igen
z az el-
lenül az
an van-
pén-
eresetük
s nélkül
év előtti
uttatás-
azonban
n, nem-
anak. A
árvak,
ok, akik
ádi há-
ek attól,
tudják,

a hely-
okulva
atokból,
agyobb,
azonnali
mint a
— hogy
elekszer-
ról és a
ességről
és Ke-
egy 400
csékely
kiesett
költsé-
tték be.
a telek-
— ha
fejlődés,
egint ki
entékeny
án arra
leg csak
sel bíró
parosok
ankások
yigény-

televes!
ndoljuk
kor egy
25—30
kre ter-
ól fog a
ze épít-
yeseket,
felszert,
ban. De
re, hogy
hatóság
város-
ségügyi
hatóság,
ítési en-

igény-
? Alig-
a telek

és építés céljára megtakarított pénz-
zel bírnak, vagy olyan fizetésük van,
hogy arra nagyobb előleget, vagy
fizetési kölcsönt lehet felvenni. Az
igénylők igazán szegény része elhull
ezen a hosszú uton és minél előbb
hull el, annál jobb, annál keveseb-
bet fizet rá a szép álomra, az elér-
hetetlen családi házra. Szomorú, hogy
ezt kell megállapítanunk, de tessék
csak átgondolni az elmondottakat, ez
így van.

Ide kell fűzni pótlólag még a
földbirtokrendező bíróság Budapest
környékén kialakult jogszokását,
még pedig azt, hogy a földbirtok-
reform-törvény 44. §-a alapján a
bíróság a forgalmi értékben állapítja
meg a telkek megváltási árát. Nem
akarja ugyanis a kevés ingatlanl
bíró és ezektől is megfosztandó tulaj-
donosokat teljesen tönkre tenni. Ez
pedig azt idézi elő, hogy a reform
házhelyek aligha lesznek afféle na-
gyon olcsó telkek.

Mindent összevetve előre látható,
hogy sok csalódást, sok kiábrándu-
lást fog hozni a házhelyakció s hogy
nem megy oly simán, ahogyan azt
két év előtt gondolni lehetett. De
hát Istenem, ez is egy fajta a hábo-
runak, itt is lesznek sebesültek ha-
lottak, eltűntek, de lesznek győzte-
sek is, akik a szükséges anyagi erőt
elő tudják teremteni, kis házukat
fel tudják építeni és néhány év múlva
új házacskájuk eresse alól nyugodtan
nézhetnek szembe minden viharral.

Lehet, hogy csak igen kevesen
lesznek ezek a győztesek. Lehet, —
különösen, ha időközben a gazda-
sági helyzet megjavulna — hogy
sokan. De hát ismét visszatérve a
háboru hasonlatára, ez a harc sora,
a rohamozó csapatok egy része
mindig ott marad a vár fala előtt,
hogy holttestével betöltsék az árkot,
amelyen keresztül haladva az élet-
ben maradtak megadásra kény-
szerítik az ellenséget.

Budafok tavaszi illatárban.

Irta: MOLNÁR GYÖRGY.

Itt a szép tavasz végre-valahára,
verőfény mosolyog, fák lombosod-
nak, orgoná nyílik és — újra elkezde-
nek büzlteni Budafok specialitásai, a
félíg zárt, félíg nyitott, de egyformán
penetráns szagot terjesztő utmenti
csatornák. Kétségtelen, hogy a bűz
mennysége és minősége tekintet-
ben az összes csatornák között az
országuti részé és ennek is piac-
téri szakaszáé az első; mint jó
második jön utána a Templomárok
Ország-uton tuli fele, ahol legutóbb
is heteken keresztül vízben rothadó
kutyadög tette illatát változatosabbá.
Talán még most is ott van a dög
Budafok köztisztaságának és köz-
tisztasági igazgatásának mérhetetlen
dicsőségére. Mint a szagterjesztés
mezején becsülettel iparkodó harma-
dikak, negyedik és X-ediek küz-
denek a díjért a többi árkok is dög-
letessé tévén a levegőt és tönkre-
keserítvén a tavaszi zsendülés illatá-
ért vágyódó polgárokat.

Szinte maga sem hiszi el az ember,
hogy a Taub-ház előtti piac-
téri nyílt gödör évek hosszú sora
óta háborítatlanul pompázik a rotha-
dás zöld és sárga diszében, termi
a miázmatokat, bacillusokat és forgatja
fel a gyomrokat. Lehetetlennek véli
az ember, hogy itt, Budafok szív-
ben, a Piac-téren, a község háza tö-
szomszédságában, a moziforgalom
gyupontjában ne vette volna észre
a hatósági szem és orr ezt a ször-
nyűséges bűz és betegség telepet.
Lehetetlen, hogy rá ne jöttek volna
a hatósági szemek, orrok és ezek
feletti fejrészek, hogy ez nem termé-
szetes, nem helyes állapot, hogy
valamiképpen sigíteni kellene... No,
de, ha mindez lehetetlen, hogyan
történt mégis az, hogy semmisen
történt és a hatósági fejek nyugod-
tan szemlélték meg másodsor is,
századszor is a képtelen helyzetet;
szemlélik ma is. Pedig egyéb nem
kellene, mint megfelelő esést készí-
teni a villanytelep melletti csatornáig,
hogy az összegyűlő víz lefolyhassék
és — Istenem, de nagy probléma:
befedni az egész árkot. De ez nem
jött eszébe senkinek az illetékesek
közül s különösen a Taub ház előtt
vigan gyülekezik, rothad és szaglik
a kétségbeesítő latyak. Tudjuk, hogy
a kétségbeesítő latyak. Tudjuk, hogy
az előjárásnak és a képviselő-
testületnek kedvenc szavajárása az,
hogy „majd a város...” De ennél
a tavaszi bűzözönnél igazán nem
szabad halogatni, kerüljön amibe ke-
rül, rendbe kell hozni ezt az árkot
Ha már Budafok tavaszi illatáról

van szó, nem hagyhatom megemli-
tés nélkül azt a félreeső helyet sem,
amely a piac-téri közönség szolgál-
latára áll. Valósággal bokáig uszik
az épületeskékben a szenny és ha
nem is lehet hétről-hétre tisztítani,
amit elvégre ez a nagyforgalmu
„intézmény” megérdemelne, de gond-
oskodni kell arról, hogy mész
vagy karbol bőséges használata ut-
ján elviselhetővé tegyék a használók-
nak akényszerítés percét és a többiek-
nek a környéken való járást kelést.

Olyan gyönyörűen virítanak a
különféle gyümölcsfák, nyílnak az
orgonák, illatot lehel minden fű és
fa, igazán itt az ideje, hogy a már
most is kezdődő állott és friss mo-
csok-illat, árok-bűz és gondatlanság-
szag ne tegye tönkre a természet
illatát. Egyik oldalról lelkes örömmel
kapcsolódunk be a Budapest-
környéki nyaraló-telep akcióba, ál-
modunk Budafokról, mint nyaraló-
helyről, másrészt pedig nem gond-
oskodunk arról, hogy a nyaralni
kívánó, ha a piac-téri megállónál le-
száll, ne kapjon mindjárt kiábrán-
dító mutatót egy 16 ezernyi lelket
számláló helység csatornátlanosságának
gyomorfeldfordító illatárából.

Reiber-vendéglőben
Tulajdonos: Haasz József
Budafok, Kossuth Lajos-u. 88.
Minden vasárnap d. e. 11-11-től 1 óráig
szimfonikus zenekar
hangversenyez.
Kitűnő villásreggeli! Frissen csapolt sör!
Számos látogatást kér
Haasz József
vendéglős.

Főüzlet
Telefon 27
Kossuth L.
utca 98.

Megbízható bevásárlási forrás!

Fűszer-, csemege-, gyarmatárak, kávé- és teakülönlegességek,
valamint likőr, rum, cognac, ásványvizek legelőnyösebben a

BUDAFOKI HANGYA SZÖVETKEZET
-ben szerezhető be, hol a közismert törökszentmiklósi lisztek állandóan kaphatók.

Raktáron tart:
Háztartási cikkeket, edényárakat, mindennemű olaj- és porfes-
téket, olaj-kence-, lack- és ecsetárakat. Bükki minőségű száraz
tűzifát, la porosz- és magyar szenet, diókokot, gyújtófát,

II. sz. fiók-
üzlet
Telefon 100
Országút 26.

Rendelések hához szállítanak!

I. sz. fiók-
üzlet
Tóth J. u. 51.

Fa- és szén-
telep
Országút 43.

HIREK

— Nincs lakás felmondás.

Lapzártakor közlik velünk, hogy a
népjóléti miniszterium telefon értesí-
tése szerint a miniszterium Budafokot
városnak minősítette s így a meg-
kötést fenntartó rendelet hatálya alá
tartozónak mondotta ki. A rendelet
írásban még nem érkezett meg.

— A népakadémia évzárása.

A Budafoki Népakadémia öszi óta
hetenként egyszer művészi számok-
kal fűszerezett népszerű tudomány-
terjesztő előadásokat tartott az elmúlt
szezonban is. Most, szerdán, 18-án
tartotta meg az utolsó előadást Soós
Aladár, polgári iskolai igazgató a
magyar irodalomról. Tartalmas, a kér-
dés minden ágát felölelő, komoly
tanulmányra valló, szép előadását a
hallgatóság hálásan megtapsolta. A
záróelőadáson nem kevesebb mint hét
művészi szám szerepelt. Feltűnést
keltett a kis Babos Jancsi, negyedik
elemista, aki egy bár nem kislának
való, nehéz verset meglepően ügye-
sen szavalt el. Teufelhardt János és
Klie Nándor zongora-hegedű együ-
ttese az est elején és végén, Kosztin
Erzsi melodramája, Virág Mancsi és
Steinschits Ilona szavalatai, Simon
Gizi monológja mind igen megnyerte
a közönség tetszését. Horváth István
titkár összefoglaló köszönő és bucsu-
beszédet tartott. A Népakadémia vá-
rosunk szellemi életének igen fontos
tényezője, ezért lapunkban még rész-
letesen fogunk foglalkozni vele. Sok
értékes és érdekes előadást hallottunk
ez évben is, a Népakadémiát tehát
ezutánra is melegen ajánljuk a köz-
önség figyelmébe.

— Kutya és baromfielordó a határban.

(Panaszos levél.) Való-
sággal vadászó sporttelepe a szabad-
jára engedett kutyáknak az egész köz-
ségi határ és inycsiklandozó terített
asztala a kóbor baromfiaknak minden
bevelet terület. Ha a kutya és ba-
rumfi tulajdonosok nem jutnak jobb
belátásra, leghelyesebb volna, ha a
község felkérné a vadászati jog bér-
lőit, hogy saját érdekükben is cser-
kesszék végig a határt és a szaba-
don járó ebekbe, idegen vetést pusztító
baromfi falkákba sörétezzenek
bele.

— Házhely rendezés Buda-

tétényben. A földbirtokrendező bíró
ság elrendelte a budatétényi házhely-
rendező akciót. Az eljárást dr. Vászár-
helyi Béla kir. törvényszéki tanácselnök
O.F.B. bíró vezeti. A tárgyalás meg-
nyitása június 1-én d. e. 9 órakor
lesz a budatétényi község háza tanács-
termében. Az érdekeltek többségi hatá-
rozattal szakértőt kötelesek az eljá-
ráshoz kijelölni, ha ezt nem teszik, a z
előjárás gondoskodik szakértőről.

— Vasutkiszajátítási tárgyalás.

Az elmúlt héten kezdetét vette az a
kiszajátítási eljárás, amelyet a MÁV
a győri vasútvonalon a kelenföldi
állomás és Budaörs között lévő ha-
talmos kettős kanyarulat kiegyenesí-
tésére indított meg. A kiszajátítás te-
rületét főként Budapest és Budaörs
határában fekszik, de Budafokot is
érinti annyiban, hogy egy vagy két
vágány méretében az Árok-utca felőli
oldalon is tervez bizonyos töltés ki-
szélesítést a vasut. A József főherceg-
utca felőli részt egyáltalán nem érinti
az eljárás, de az árok-utcai részre
nézve sem végleges a dolog. A tár-
gyaláson, amelyet az előjárás szabá-
lyszerűen közhírré tett, néhány
kelenvölgyi polgártársunk és vagy 100
főnyi budapesti és budaörsi érdekel-
ség jelent meg, csak általános irány-
ban történtek megbeszélések. Főként
a Saxlehner és Hirschler keserűvíz
cégek harcoltak a vágány kiegyene-
sítése ellen, — amelyek egy
része a források védőterületét érinti.
A vasut öszre szeretné a kiegyenesí-
tést végre is hajtani, de ahogy a tár-
gyaláson a dolgok alakultak, még
sok összejövételre és időre lesz
szükség, míg az ellentétes érdekek
kiegyenlítésre találhatnak. Budafok
községet a tárgyaláson Molnár Béla
jegyző és Abel József bíró képvisel-
ték. Budaörs részéről Bencze And-
rás főjegyző és a községi bíró vet-
tek részt.

— Templomépítési akció a

Baross-telepen. — A múlt héten
Ferschich János esperes vezetésével
gyűlést tartottak a telepen, amelyen
elhatározták, hogy templom, — azaz
egyelőre kápolna építkezésére akciót
indítanak. A kápolnát az iskolához
építenék hozzá. A mozgalom intézé-
sére öttagú bizottságot küldtek ki:
Gabányi Gyulát, Halmos Gusztávot,
Hupka Pétert, Prodnán Guidót és Zava-
gyik Cirillt. A jelenvoltak közül rö-
gön felajánlott: Ferschich János esperes
és Gabányi Gyula 1—1 millió kor.-t,
Bessenyei Sándor, Halmos Gusztáv,
Hupka Péter, Prodnán Guidó és Zava-
gyik Cirill egyenként 500.000 kor.-t,
Páll Ernő 300 db. Úrge Rezső 50 db.
követ. A többi jelenvolt a felszerelés
beszerzését kelyezte kilitásba.

— Orvosi hír. Fogorvosi rendelés.

Dr. Sauter Pál, fogorvos
Beniczky Ferenc-utca 6. (Törley-tér)
Rendel: 10—12-ig és 2—6-ig.

— A kelenvölgyi villanyvilá-

gítás ügyében csütörtökön volt a
közigazgatási bejárás. A kereskedelmi
miniszterium kiküldöttjének vezetése
alatt az összes érdekelt hatóságok,
vasutak, vállalatok valamint a község
kiküldöttjeinek közbevonásával mint-
egy 25 tagú bizottság járta végig az
egész világitási vezeték vonalat. A
bejárás során semmi lényeges kifo-
gás el nem hangzott s így a bizott-
ság a vezetéképítési engedély kiadá-
sát javasolta a kereskedelmi minisz-
ternek. Ezzel a legutolsó formai aka-
dálya is elhárult a hálózat kiépítésé-
nek, amelyhez néhány napon belül
hozzá is fog a Villamossági Vállalat.
A községet a bejárásnál Macskássy
Sámuel főjegyző és Abel Antal bíró,
a kelenvölgyi érdekeltséget Molnár
Béla jegyző és Barta Antal esküdt-
bíró képviselték.

Budafokon, Bálvány-utca 3. sz alatt
(B. M. T. E. football-pálya közelében)

alkalmi házvétel

4 szobás beköltözhető ház 85 millióért
eladó. Vételár fele azonnal. másik fele
megállapodás szerint fizetendő.

SPORT

BIK—VAC 2:0. Érthetetlenül kis érdeklődés mellett folyt le f. hó 25-én a BIK—VAC mérkőzés. Pedig kár volt, mert szép, nivós és fair mérkőzést láttunk. A VAC kezd a nappal szemben, de hamarosan a BIK veszi át a játék irányítását. Halfsora jól működik és az egész mezőnyből kimagasló Prim jó labdákat ad csatársornak. A tartalékos és részben felforgatott csatársor azonban a kapu közelében sehogysem boldogul — bár a mezőnyben néha szépen kombinál. Egy-két hibás lövés után senki sem mer löni, a kitörést meg sem kísérik, hanem a labdát puhán tologatják a tizenhatoson belül, míg a technikás VAC védelme biztosan szerel. Hiába vártunk jó gólhelyzeteket adó szöktetésekre az egyoldalra tömörült védelmet széthúzó kereszt-passzokra. Legjobban mutatja a csatársor hibás játékát az, hogy a gólok sem ők lötték, hanem az elsőt Prim, ki ugylátszik megunt a csatárok tehetetlenségét, kitört s gólt rugott. A második gólt az ismét formába jövő Karlbauer harminc méteres bombalövessel, szabadrugásból lötte.

Sakkmérkőzés. F. hó 26-án, hétfőn este a helybeli Munkás Testedző Egyesület a Németh-féle vendéglőben reváns-mérkőzésre látta vendégül az alakulóban lévő Budafoki Sakkör sakkozóit. Az érdekes sakkturna eredménye a következő:

BMTE		BSK	
Faragó	győz	Fleck L.	ellen
Herb	"	Móder	"
Ruck	"	Wolff	"
Bayer	veszt	Fleck A.	"
Stiecz J.	eldönt.	Nyikos	"
Fodor	győz	Kánya	"
Stiecz A.	veszt	Fejes	"
Hajduska	győz	Pongráz	"
Klausz	"	Köber	"
Kiss	eldöntetlen	Szakasits	"
Folláth	győz	Fejérvary	"
Reiber	"	Denkinger	"
Dulcsán	"	Wappler	"
Herold	veszt	Dobos	"
Jäger	győz	Ungváry	"
Svébl	veszt	Klie	"
Muck	győz	Bleicher	"
Czeiner	"	Heranus	"

A sakkturnán résztvevők megmutatták azt, hogy Budafokon nemcsak a fizikai, hanem a szellemi sport iránt is megvan a megfelelő hajlandóság és felkészültség s kulturális tekintetben nem fog az új város a hasonló lélekszámmal rendelkező városok mögött maradni.

GROSZ MIKSA

Épületüveg és képeretező — Elvállal üvegházak és üvegtetők beüvegezését, tisztítását és javítását.
Budafok, Országút 22.
Telefon: Budafok 105.

A budafoki anyakönyvből

A budafoki állami anyakönyvekbe e héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok:

Szabó Gábor és Hölzl Mária.

Születtek:

Fleck Antal, Kiss Sándor, Szép József, Diószeghy Ilona, Niederkirchner Géza, Rosenfeld Sándor.

Meghaltak:

Jáhner Ilona 38 éves, Vajda János 46 éves, özv. Ritz Mátyásné 78 éves.

Társszerkesztők:

IZSÓF ALAJOS PÖSCH JÁNOS

Zakariás József

cipész-mester

Budafok, Kisköbánya-u. 9. szám

Elvállalok:

URJ- ÉS NŐJCIPŐK

legújabb divat szerinti készítését, valamint javításokat a legújanyosabb árak mellett. Hívásra házhöz megyek.

Ortopéd cipőket előírás szerint készítek.

Laufbahn Salamon

bornagykereskedő

Budafok, Kossuth Lajos-u. 50.

Ajánlja uradalmi fajborait olcsó árak mellett.

Manikűr hölgyeknek és uraknak

Üzletmegnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Budafokon, Kossuth Lajos-utca 23 szám alatt (Községházával szemben) modernül felszerelt, higiénikus

uri, női borbély és fodrásztermet

rendeztem be. Céлом — úgy mint budapesti üzletünkben is — elsőrangú munkát nyújtani, szolid és olcsó árak mellett. Amidőn még kérem a n. é. közönség szíves pártfogását, maradok kiváló tisztelettel

Siráky István é. Jsa.
borbély és fodrász

Hölgyeknek külön bejárat.
Öndolálás. hajfestés! Jilatszertár.

Van telke?

Háztulajdonos lehet!

és megmenti magát és családját a házbérfizetés súlyos gondjaitól, mert már az építkezési költség 25-30 százalékának lefizetése mellett tetszése szerinti

HÁZAT ÉPITÜNK.

A hátralék tetszésszerinti időre és részletre, előnyös kamatfizetési feltételek mellett törleszthető. Felvilágosítást nyújt képviselőnk:

STELLY JENŐ O. F. B. által engedélyezett ingatlanforgalmi- és kereskedelmi irodája.

Budafokon, Petőfi-út 24.
(Sörgvári villamos megállónál.)

!! Telkek részletfizetésre kaphatók !!

Nem kell Budapestre menni!

A legjobban vásárol

Hajdinyák György

cipőüzletében

Budafok, Kossuth Lajos-utca 17

Nagy raktár:

uri-, női- és gyermekcipőkben

Magyar Agrár és Járadékbank

Részvénytársaság

budafoki pinceszervezősége

Telefon: Budafok 88. Budafok, Petőfi-út 10. Telefon: József 93-98.

Főzz! Tisztogass! Vasalj!

elektromos árammal

A Budafoki Villamossági R.-T. fogyasztóinak önköltségi áron adja el

5-10 havi részletfizetésre

nickel- és zománczott főzőedényeket, vasalókat, hajszárítókat, porszívókat, motorokat, stb. Készülékek a telepen megtekinthetők.

Minőségért egy évi jótállás!

Rádiók és autók részére rendszeres accumulator töltő állomás.

Rádió accumulatorok töltése csak csütörtökön!

FROHNER JÓZSEF R.-T.

BORNAGYKERESKEDÉS

BUDAFOK, PETŐFI-ÚT 22

TELEFON: BUDAFOK 42

Budafoki Polgári Bank

Részvénytársaság

Budafok Kossuth Lajos-utca 1. szám

((()))

Elfogad legelőnyösebb kamatozás mellett takarékat, heti és folyószámla betéteket.

Folyósít ház- és földbirtokosok részére váltó- és lombard hiteleket.